

Gemeente
Woudenberg

RAADSVOORSTEL 2025

**Datum
voorstel:** 13 mei 2025

Registratiekenmerk: Z.296835/D.296787

Raadsvergadering van: 10 juli 2025

Vergadering Commissie van: 10 juni 2025

Portefeuillehouder: H.J. Dekker

Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

Onderwerp/ voorstel: Uitgangspunten toekomst sociaal ontwikkelbedrijf

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor;

1. De uitgangspunten voor het sociaal ontwikkelbedrijf in de arbeidsmarktregio Amersfoort vast te stellen.
2. De opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf' te bekostigen met de daarvoor bestemde impuls gelden.

Inleiding

Onze gemeente staat voor drie grote, maar onderling samenhangende regionale uitdagingen op het gebied van werk en participatie:

- De impuls sociale infrastructuur, inclusief een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf; en
- De hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur;
- De wet van school naar duurzaam werk voor jongeren.

Deze opgaven raken direct aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om iedereen een eerlijke kans te geven op volwaardige deelname aan de arbeidsmarkt. Dit raadsvoorstel gaat over de opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'. Hierover heeft u reeds eerder ook een raadsinformatiebrief ontvangen, deze bevat verdere informatie over de aanleiding, inhoud en uitvoering van de opgave.

Opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'

De opgave is gericht op het versterken van de ondersteuning en begeleiding van personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt (hierna: de sociale infrastructuur) in de regio Amersfoort. En het bepalen wat de rol van het sociaal ontwikkelbedrijf hierin is. Het gaat om een regionale opgave. De betrokken gemeenten zijn: de gemeenten Amersfoort, Bunschoten, Baarn, Soest, Leusden, Woudenberg en Nijkerk.

De regio Amersfoort zet zich met verschillende vormen van ondersteuning in om inwoners te begeleiden naar (regulier) werk. In veel gevallen dragen deze vormen van ondersteuning bij aan de ontwikkeling en de kansen op de arbeidsmarkt van inwoners. Directe begeleiding naar (regulier) werk is echter niet passend voor alle inwoners. Deze doelgroep is afhankelijk van oplossingen vanuit de gemeente, anders dan de begeleiding naar een reguliere werkgever. Het gaat om oplossingen die aansluiten op de ontwikkelkansen en behoeften van deze doelgroep. Daarnaast sluit het aanbod van werkzoekenden niet altijd aan op het aanbod van werkgevers. En wordt het een steeds grotere uitdaging om bestaande medewerkers binnen de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw) een stimulerende werkplek te bieden. Dit heeft te maken met de uitstroom in de Wsw, zonder dat hier nieuwe instroom tegenover staat.

De regio Amersfoort wil kansen benutten om de sociale infrastructuur voor personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt te versterken. De huidige opgave is erop gericht om deze kansen te benutten. Zodat inwoners een eerlijke kans krijgen om mee te doen, zich te ontwikkelen en zelfredzaam te zijn. De huidige arbeidsmarktcontext benadrukt steeds meer het belang om aan te sluiten op ontwikkelkansen en behoeften van de doelgroep. We geloven erin dat dit de kans op betaald en duurzaam werk vergroot. Het voorkomt dat inwoners tussen wal en schip belanden, of dat de regio er onvoldoende in slaagt om inwoners de juiste ondersteuning en begeleiding te bieden.

Dit raadsvoorstel bevat een voorstel voor uitgangspunten voor het sociaal ontwikkelbedrijf (bijlage 1). De basis is de inventarisatie naar de sociale infrastructuur in de arbeidsmarktregio Amersfoort. Deze inventarisatie is bijgesloten bij dit raadsvoorstel (bijlage 2). De inventarisatie bevat relevante informatie om een toekomstplan te maken voor het sociaal ontwikkelbedrijf. Omdat het nog niet alle relevante informatie bevat, zet de regio ook in de volgende fase in op het verzamelen van informatie (zie kanttekening).

Daarnaast bevat dit raadsvoorstel een voorstel voor de financiële dekking van deze opgave, met de daarvoor bestemde impuls gelden van de Rijksoverheid.

Beoogd resultaat

Het is essentieel dat iedereen die kan en wil werken, kansen krijgt op de arbeidsmarkt. En dat deze kansen passen bij de behoeften, talenten en wensen van inwoners. Deze opgave heeft daarom als doel om in de arbeidsmarktregio Amersfoort de ondersteuning en begeleiding van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te versterken. Hiermee zorgt de regio ervoor dat inwoners een eerlijke kans krijgen op betaald werk.

Kader

Met de opgave voert de regio Amersfoort de opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), aan gemeenten, uit. De opdracht is om een plan te maken voor de ondersteuningsstructuur voor personen binnen de Participatiewet, en de rol van het sociaal ontwikkelbedrijf hierin.

De opgave sluit ook aan op verschillende regionale ambities:

- De ambitie om personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt beter te ondersteunen en begeleiden.
- De ambitie dat zoveel mogelijk inwoners betaald en duurzaam werk hebben.

- De ambitie om aan te sluiten op de ontwikkelkansen van inwoners.

Argumenten

1.1 Er is draagvlak voor de voorgestelde uitgangspunten onder betrokken partijen binnen de regio.

Concreet gaat het om de regiogemeenten en diverse betrokken partijen bij de huidige opgave (zie kopje 'Participatie'). Deze partijen gaven input op, of stemden in met, de voorliggende uitgangspunten. Daarnaast zijn de uitgangspunten gebaseerd op de inventarisatie naar de sociale infrastructuur (bijlage 2). De basis voor deze inventarisatie zijn gesprekken met de regiogemeenten en betrokken partijen (zie 'Participatie') en informatie vanuit het Werkcentrum Amersfoort.

1.2 Met de uitgangspunten stelt de regio Amersfoort de inwoner centraal.

Met de uitgangspunten stelt de regio vast dat de behoeften van inwoners niet tegenstrijdig mogen zijn aan overige keuzes binnen deze opgave. Bijvoorbeeld de keuzes op financieel vlak. Dit sluit aan op de regionale ambities om de kans op duurzaam werk voor inwoners te vergroten. En daarbij aan te sluiten op de behoeften en ontwikkelkansen voor inwoners, zodat alle inwoners een eerlijke kans krijgen om mee te doen, via werk.

1.3 De uitgangspunten geven richting voor de tweede fase van de opgave.

In de tweede fase van de opgave stelt de regio een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf op (zie 'Vervolgstappen'). Dit toekomstplan bevat verschillende scenario's voor het sociaal ontwikkelbedrijf. De uitgangspunten dragen eraan bij dat de scenario's aansluiten op de behoeften van de verschillende regiogemeenten.

1.4 De opgave biedt kansen om een meer positief financieel resultaat op de gebundelde uitkering (BUIG) te behalen.

De gemeente Woudenberg heeft een tekort op de BUIG. De BUIG is gericht op het bekostigen van diverse uitkeringen binnen de Participatiewet. Een manier om het tekort op de BUIG op te lossen of terug te dringen is om meer uitstroom uit de Participatiewet te stimuleren. Deze opgave draagt hieraan bij door inwoners te ontwikkelen richting betaald en duurzaam werk.

2.1 Het impulsbudget biedt dekking voor de uitvoering van de opgave.

Vanaf 2025 ontvangen gemeenten jaarlijks een impulsbudget om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Centrumgemeente Amersfoort ontvangt dit budget namens de gemeenten die bij RWA/Amfors zijn aangesloten. De verwachting is dat het impulsbudget voldoende dekking biedt voor de uitvoering van de opgave.

Kanttekeningen en risico's

De inventarisatie bevat (nog) niet alle relevante informatie voor de uitvoering van de huidige opgave.

Op dit moment voert de arbeidsmarktregio Amersfoort verschillende pilots en projecten uit die relevante informatie opleveren voor deze opgave. Het gaat om informatie over de instrumenten die de regio inzet voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en informatie over de behoeften van deze doelgroep. Omdat het gaat om lopende pilots en projecten, is deze informatie geen onderdeel van de huidige inventarisatie. De uitvoering van de opgave is daarom reactief op deze ontwikkelingen. Dat betekent dat (eventuele) nieuwe inzichten onderdeel zijn van het toekomstplan en de implementatie.

Maatschappelijk draagvlak

- *Inclusie*
Er worden kansen gecreëerd voor mensen die anders moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt.
- *Duurzaamheid*
Het werkbedrijf heeft het streven op termijn energieneutraal te zijn.
- *Participatie*
De regio Amersfoort werkt samen met inwonersvertegenwoordigers en (maatschappelijke) organisaties aan de huidige opgave. De regiogemeenten betrekken de volgende stakeholders bij de uitvoering van de opgave:
 - RWA/Amfors.
 - De partijen in de arbeidsmarktregio/het Werkcentrum Amersfoort.
 - De Adviesraad Sociaal Domein Woudenberg en cliëntenraden vanuit diverse overige gemeenten.
 - De Cliëntenraad Wsw.

Financiële consequenties

Gemeenten ontvangen middelen om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken.

In 2024 ontvingen gemeenten deze middelen via een ophoging van de Wsw bijdrage. De gemeente Woudenberg hevelde (net als de overige gemeenten) haar deel van deze middelen over naar 2025 als onderdeel van de Jaarrekening 2024. Het gaat om een bedrag van € 15.152.

Vanaf 2025 ontvangen de gemeenten jaarlijks een impulsbudget specifiek bedoeld om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Dit raadsvoorstel bevat het voorstel om deze middelen in te zetten voor de huidige opgave. Centrumgemeente Amersfoort ontvangt de impuls gelden namens alle gemeenten die bij Amfors zijn aangesloten. Het is de verwachting dat dit budget voldoende dekking biedt voor de uitvoering van de opgave.

Het impulsbudget voor Woudenberg is voor 2025 €19.543.
Het totale budget voor de gehele regio is €582.339

Aanpak/uitvoering

Dit raadsvoorstel betekent de afronding van de eerste fase van de opgave. De tweede fase van de opgave is inmiddels gestart: het toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf. De huidige inventarisatie vormt een belangrijk startpunt voor deze fase. Zoals genoemd voert de arbeidsmarktregio Amersfoort verschillende pilots en projecten uit die relevante informatie opleveren voor deze opgave. Ook nog na afronding van de huidige inventarisatie. Dat betekent dat de regio in de tweede fase actief in blijft zetten op het verzamelen van aanvullende informatie. (Eventuele) nieuwe inzichten zijn onderdeel van het toekomstplan en de implementatie.

Concreet richt de volgende fase zich op een besluit op het toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf in december 2025. Het toekomstplan bevat verschillende scenario's voor de sociale infrastructuur en de rol van het sociaal ontwikkelbedrijf. Dit bevat ook de betrokken organisaties, samenwerking, doelgroep, werksoorten en capaciteit van het sociaal ontwikkelbedrijf binnen het scenario.

Op basis van het toekomstplan doen de colleges een voorstel aan de gemeenteraden in de regio Amersfoort over de toekomst van het sociaal ontwikkelbedrijf.

Communicatie(boodschap)

De gemeenten in de arbeidsmarktregio Amersfoort voeren samen de opgave 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf' uit. De gemeenten Amersfoort, Leusden, Soest, Woudenberg, Baarn, Nijkerk en Bunschoten zijn onderdeel van de arbeidsmarktregio Amersfoort. Het doel van de opgave is om mensen die moeite hebben met werken beter te helpen. Door ervoor te zorgen er werkplekken zijn die bij hen passen, in een veilige omgeving.

De gemeenten in de regio Amersfoort deden onderzoek naar de manier waarop zij de hulp aan mensen die moeite hebben met werken, kunnen verbeteren. De conclusie is dat sommige mensen in de regio extra hulp nodig hebben om te kunnen werken. Deze hulp is nog niet altijd beschikbaar bij de gemeenten of bij werkgevers. Het sociaal ontwikkelbedrijf RWA/Amfors kan een veilige en passende omgeving bieden voor mensen die extra hulp nodig hebben. De komende maanden maakt de regio een plan voor het verbeteren van de hulp, samen met RWA/Amfors.

Bijlagen

D.nummer	Documentnaam	Geheimhouding	Actieve openbaarmaking
D.296789	Bijlage 1. Memo 'Uitgangspunten toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'.	Openbaar	
D.296790	Bijlage 2. Inventarisatie 'Sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'.	Openbaar	

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

Z.D.M. van den Boogaard
Secretaris

M. Jansen-van Harten
Burgemeester